

NEDERLANDSE HERVORMDE KERK  
INVENTARISATIE VAN: GASSELTE  
Roberta Hilbrandie-Meijer, januari 1986.

copyright: Stichting Kerkelijk Kunstbezit in Nederland, Utrecht

telef. 030|340742

Hertenkamp 2, Assen  
telef. 05920|16188

#### ALGEMEEN

De kerk van Gasselte bestond reeds in 1360 en was gewijd aan de H. Maagd (hoewel Van der Aa zegt dat de kerk aan "den H. Lam van Gasselte was toegewijd"). Het is een eenvoudig gebouw met schip en koor. In de zeventiende eeuw zijn herstellingen uitgevoerd aan de kerk, terwijl in 1787 een torentje op het gebouw werd geplaatst, tevens werd de kerk zelf ingrijpend veranderd. De architect was A. Meursing, zoals vermeld op de gedenksteen in de noordwand van de kerk. Een tweede vernieuwing zou in 1803 hebben plaats gehad. In 1851 werd de kerk bepleisterd. In 1957 werden restauraties uitgevoerd en in 1963 volgde een interieur-restauratie.

#### LITERATUUR

A.J. van der Aa, Aardrijkskundig woordenboek der Nederlanden, deel IV, Gorinchem 1843, p.447.  
Voorloopige lijst der Nederlandsche monumenten van geschiedenis en kunst. Deel II: de provincie Drente, Utrecht 1909, pp. 16-7.  
J. Belonje en J. Westra van Holthe, Genealogische en heraldische gedenkwaardigheden in en uit de kerken der provincie Drenthe, Assen 1937, pp. 69-70.  
J. Kroezenga, Geschiedenis van de kerk van Gasselte, Gasselte 1975.  
R. Steensma, Langs de oude Drentse kerken, Baarn 1977, pp. 95-6, afb. 111-2.

#### 1. AVONDMAALSTAFEL (voor kansel)

h. 80 cm., br. 126 cm., d. 98 cm.; eikenhout; 1680.

Op vier poten met zuilvormen. Tussen de poten regels. Onder het blad enig rolwerk. Samengesteld blad.

Staat: houtwormgaatjes.

omranding blad ligt los

Literatuur: Kroezenga, p. 25.

Bijzonderheden: was tot 1929 (vanaf waarschijnlijk 1851) rood geverfd.

Foto nr. Dr.21.28.

#### 2. KANSEL (koor)

h. 141 cm., diam. kuip 140 cm.; eikenhout; XVIIb-c.

Zeszijdig. Onder kuipsteun een nieuwe bol met eikelvorm. Kuipsteun gewelfd, met ribben op de hoeken, voluten en 'geteld

evens door Mr. Lubbert en Roeloff werd gemaakt, daar dit immers in hetzelfde jaar gedateerd kan worden.

Foto nr. Dr.21.35.

17. ORGEL (westwand)  
ca. 350 x 300 cm.; hout; 1840.

Wit geverfd, met vergulde details. Drie halfronde torens. Onder de torens consoles met geschilderd bladwerk. Vleugelstukken open, krullend, met bladwerk.

Herkomst: aangekocht in 1929 voor f. 1.100,- bij een orgelhandelaar.

Literatuur: Kroezenga, p. 27, afb. op p. 24.

Bijzonderheden: te oordelen naar de foto in Kroezenga was het orgel voor 1963 in een donkere kleur geverfd.

Foto nr. Dr.21.34.

#### OPMERKING

In de toren hangt een luidklok, waarvan het opschrift wordt geciteerd in Belonje, p. 70, en Kroezenga, p. 21: "Iohan Hoving - Warmolt Broniger - Lutien Tebing - Harmen Aling - Ian Hiddinck / Wilm Niehoving - Old en Nie Vogedn To Gasselt - Frerick Van Butgen Gos Mi - A: 1603". Hierop volgt een medaillon waarin een vorst is afgebeeld (Aartshertog Ferdinand van Oostenrijk); het randschrift hiervan is: "Ferdinand D.G: Archidux Aust.". Tussen 1696 en 1787 heeft de klok in een klokkestoel gehangen. De klokkestoel werd overigens gemaakt door dezelfde "Meester smidt Lubbert" die ook het offerblok had vervaardigd. Timmerman Roeloff blijkt echter vervangen te zijn door "Meester timmerman Everdt" (zie hiervoor Kroezenga, p. 21). De door Belonje vermelde avondmaalslakens en servetten die in 1878 door mevr. A.J. Huges-Prins werden geschonken, zijn nog aanwezig. Van elk zijn er twee.